

4.4.202527.2.2026

## Reseptikeskukseen tallennettavien asiakirjojen määrittelyjen versiointikäytännöt v5.1.11

### Sisällys

|                                                                                                                                          |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Reseptikeskukseen tallennettavien asiakirjojen määrittelyjen versiointikäytännöt v5.1.11.....                                            | 1  |
| 1. Muutoshistoria.....                                                                                                                   | 2  |
| 2. Linjauksen tarkennus sähköisen reseptin vanhojen HL7-määrittelyversioiden osalta .....                                                | 4  |
| 3. HL7-määrittelypaketin version 5.x.x käyttöönotossa huomioitavat asiat .....                                                           | 6  |
| 3.1. HL7-määrittelypaketin version 5.x.x käyttöönoton aikataulut .....                                                                   | 6  |
| 3.2. Eteenpäin yhteensopivuuden lisävaatimukset lääkemääräysten käsittelylle HL7-määrittelyversion 4.x.x mukaisissa järjestelmissä ..... | 7  |
| 3.3. Rakenteinen annostus .....                                                                                                          | 12 |
| 3.4. Tulostemuutokset .....                                                                                                              | 12 |
| 3.5. Lääkemääräysten kiellot .....                                                                                                       | 13 |
| 3.6. FHIR Yksilöintitietojen rajapinta.....                                                                                              | 13 |
| 4. Dokumenttityyppikohtaiset yleiset linjaukset.....                                                                                     | 15 |
| Reseptikeskukseen tallennettavien asiakirjojen määrittelyjen versiointikäytännöt v5.1.10.....                                            | 1  |
| 1. Muutoshistoria.....                                                                                                                   | 1  |
| 2. Linjauksen tarkennus sähköisen reseptin vanhojen HL7-määrittelyversioiden osalta .....                                                | 3  |
| 3. HL7-määrittelypaketin version 5.x.x käyttöönotossa huomioitavat asiat .....                                                           | 5  |
| 3.1. HL7-määrittelypaketin version 5.x.x käyttöönoton aikataulut .....                                                                   | 5  |
| 3.2. Eteenpäin yhteensopivuuden lisävaatimukset lääkemääräysten käsittelylle HL7-määrittelyversion 4.x.x mukaisissa järjestelmissä ..... | 6  |
| 3.3. Tulostemuutokset .....                                                                                                              | 10 |
| 3.4. Lääkemääräysten kiellot .....                                                                                                       | 11 |
| 3.5. FHIR Yksilöintitietojen rajapinta.....                                                                                              | 11 |

4.4.202527.2.2026

~~4. Dokumenttityyppikohtaiset yleiset linjaukset.....14~~

## 1. Muutoshistoria

| Versio | Pvm       | Tekijä / hyväksyjä | Kuvaus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|--------|-----------|--------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 5.1.0  | 28.3.2024 | Kela               | <ul style="list-style-type: none"><li>- Lisätty v4.x.x eteenpäin yhteensopivuuden vaatimuksia liittyen v5.x.x version käyttöönottoon</li><li>- Tarkennettu Rajat ylittävää Reseptiä dokumenttiin</li><li>- Päivitetty v5.x.x aikatauluja ja käyttöönottoon liittyviä asioita</li></ul>                                                                                                                                                 |
| 5.1.1  | 8.4.2024  | Kela               | <ul style="list-style-type: none"><li>- Tarkennettu mitätöidyn reseptin toimitustilan käsittelyä</li></ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 5.1.2  | 30.8.2024 | Kela               | <ul style="list-style-type: none"><li>- Tarkennettu v4.x.x toimittamatoman tai yli 16 kk tai yli 28 kk määrättyyn lääkemääräykseen</li><li>- Lisätty luku 3.2.3 Lääkkeen määrääminen uudelleen</li><li>- Lisätty kappaleeseen 3.2.2 uusimispyynnön hyväksyntä, kun kyseessä lääkemääräys jolla ei ole käytössä olevan lääkkeen tunnistetta</li><li>- Lisätty ohjeistusta lopettamismerkinnän käyttäytymiseen eri tilanteissa</li></ul> |
| 5.1.3  | 6.9.2024  | Kela               | <ul style="list-style-type: none"><li>- Tarkennettu Tulosteet kappaletta 3.3 Ei muutoksia v4.x.x järjestelmille</li></ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

4.4.202527.2.2026

|        |            |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|--------|------------|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 5.1.4  | 20.9.2024  | Kela | - Poistettu kappale 3.2.3<br>(Lääkkeen määrääminen uudelleen)                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 5.1.5  | 25.11.2024 | Kela | - Lisätty luku 3.5 FHIR<br>Yksilöintitietojen rajapinta                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 5.1.6  | 20.12.2024 | Kela | - Tarkennettu<br>Lääkemääräyksen tilatietojen muutoksia kpl 3.2.1, jossa kerrotaan, että<br>lääkemääräyksen mitätöinti ei enää näy toimitustilassa<br>- Tarkennettu kpl 3.4.<br>Lääkemääräysten kiellot kappaletta<br>- Lisätty kpl 3.5. FHIR<br>yksilöintitietojen hakuun informaatiota uusista voimassaolotiloista |
| 5.1.7  | 5.2.2025   | Kela | - Tarkennettu kpl 3.5. FHIR<br>yksilöintitietojen hakuun tieto mitätöinnin tyypeistä 6 ja 7                                                                                                                                                                                                                          |
| 5.1.8  | 26.2.2025  | Kela | - Lisätty kpl 3.5 FHIR<br>yksilöintitietojen hakuun informaatiota rakenteisen annostuksen antoreitin puolisuuteen                                                                                                                                                                                                    |
| 5.1.9  | 6.3.2025   | Kela | - Lisätty kpl 3.2.6. rakenteisen annostuksen antoreitin puolisuus<br>- lisäinformaatio mitätöidyn lääkemääräyksen uusimispyynnöistä kpl 3.2.2                                                                                                                                                                        |
| 5.1.10 | 4.4.2025   | Kela | - Tarkennettu kpl 3.5 FHIR<br>yksilöintitietojen lääkemääräyksen                                                                                                                                                                                                                                                     |

4.4.202527.2.2026

|               |                  |             | voimassaolotietojen<br>muutoksia                                                                                                                                                                      |
|---------------|------------------|-------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <u>5.1.11</u> | <u>27.2.2026</u> | <u>Kela</u> | - <u>Lisätty kpl 3.3.2 rakenteisen<br/>annostuksen<br/>annosteluohjeesta</u><br>- <u>korjattu päivämääriä, jotka<br/>jääneet vahingossa<br/>päivittämättä kun aikatauluja<br/>siirrettiin v. 2025</u> |

## 2. Linjauksen tarkennus sähköisen reseptin vanhojen HL7-määrittelyversioiden osalta

Sähköistä reseptiä käyttävien tietojärjestelmien tulee tukea vanhan määrittelypaketin versiota alla olevan taulukon versioiden voimassaoloaikojen mukaisesti.

Rajat ylittävän reseptin osalta yhteyspiste palauttaa aina tiedot voimassaolevan määrittelyversion mukaisesti. Versiotiedot on nähtävillä rajat ylittävän reseptin teknisissä määrittelyissä ([Rajat ylittävä resepti - Järjestelmäkehittäjät - Kanta.fi](#)). Versiointi koskee Maa B-järjestelmäkokonaisuutta (ulkomailla laaditun reseptin toimittaminen Suomessa). Maa A-järjestelmäkokonaisuudessa (Suomessa laaditun reseptin toimittaminen ulkomailla) yhteyspiste käsittelee Reseptikeskukseen tallennettuja eri määrittelyversioiden mukaisia lääkemääräyksiä.

4.4.202527.2.2026

| HL7-määrittely-paketin versio                              | Vaatus määrittely                                                 | Määrittelyn kohde                                                                                                  | Kantapalveluissa voi tallentaa (viimeinen voimassaolopäivä)                                                                                                 |
|------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| v.3.30 (Lain muutosten 2-vaiheen tarkennetut määrittelyt)  |                                                                   | Header: 1.2.246.777.11.2015.11<br><br>Body: 1.2.246.777.11.2015.12<br><br>MedicalRecors:<br>1.2.246.777.11.2015.13 | Päätynyt                                                                                                                                                    |
| v.3.41/3.42                                                |                                                                   | Header: 1.2.246.777.11.2016.9<br><br>Body: 1.2.246.777.11.2016.10<br><br>MedicalRecords:<br>1.2.246.777.11.2016.11 | 30.09.2023                                                                                                                                                  |
| v.3.50                                                     | 2.9                                                               | Header: 1.2.246.777.11.2017.8<br><br>Body: 1.2.246.777.11.2017.9<br><br>MedicalRedords:<br>1.2.246.777.11.2017.10  | 30.09.2023                                                                                                                                                  |
| v.3.63 (alaikäisen puolesta asioinnin muutokset 1.10.2020) | 2.93<br>2.94                                                      | Header: 1.2.246.777.11.2019.2<br><br>Body: 1.2.246.777.11.2019.3<br><br>MedicalRecords:<br>1.2.246.777.11.2019.4   | 30.09.2023                                                                                                                                                  |
| v. 4.x.x (rakenteinen annostus, uusi Lääketietokanta)      | 3.00<br>voimassaoleva (rakenteinen annostus)                      | Header: 1.2.246.777.11.2020.2<br><br>Body: 1.2.246.777.11.2020.3<br><br>MedicalRecords:<br>1.2.246.777.11.2020.4   | 1.10.2027<br>(v. 4.x.x version takaraja:<br>- 30.09.2023 muut kuin ei-rakenteisen annostuksen tiedot, Lääketietokanta<br>- rakenteinen annostus 31.12.2025) |
| v. 5.x.x (Kanta-lääkityslista)                             | 5.x.x tuleva (Kanta-lääkityslista, voimaan Q1/2027 <del>6</del> ) | Header: 1.2.246.777.11.2023.3<br><br>Body: 1.2.246.777.11.2023.4<br><br>MedicalRecords:<br>1.2.246.777.11.2023.5   |                                                                                                                                                             |

4.4.202527.2.2026

Määrittelyversion mukaisten asiakirjojen käsittely on kuvattu dokumentissa [Kanta-palveluihin tallennettavia asiakirjoja koskevien määrittelyjen versiointikäytännöt](#)

### 3. HL7-määrittelypaketin version 5.x.x käyttöönotossa huomioitavat asiat

#### 3.1. HL7-määrittelypaketin version 5.x.x käyttöönoton aikataulut

| Toiminnallisuus ja versio                                                                   | Aikataulu                                                                                                                                                                                                                                                    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| v4.x.x rakenteinen annostus                                                                 | Yhteistestattu hyväksytysti 30.09.2025 mennessä<br><br>Käyttöön otettu organisaatioissa 31.12.2025 mennessä                                                                                                                                                  |
| v4.x.x eteenpäin yhteensopivuus                                                             | Yhteistestattu hyväksytysti 31.12.2025 mennessä<br><br>Käytössä ennen v5.x.x Kanta-lääkityslistan käyttöönottoa Q1/2027 <del>6</del> (tarkempi aikataulu ilmoitetaan myöhemmin)                                                                              |
| v5.x.x Kanta-lääkityslistan käyttöönotto<br>Reseptikeskuksessa ja<br>apteekkijärjestelmissä | Q1/2027 <del>6</del> (tarkempi aikataulu ilmoitetaan myöhemmin)                                                                                                                                                                                              |
| v5.x.x Kanta-lääkitylista toiminnallisuus<br>potilastietojärjestelmissä                     | Yhteistestattu hyväksytysti 1.6.2027 mennessä<br><br><a href="#">Laki sähköisestä lääkemääräyksestä 61/2007 - Ajantasainen lainsäädäntö - FINLEX®</a> mukaan Terveyden- ja sosiaalihuollon organisaatioilla oltava käytössä v5.x.x versio 1.10.2027 mennessä |

4.4.202527.2.2026

### 3.2. Eteenpäin yhteensopivuuden lisävaatimukset lääkemääräysten käsittelylle HL7-määrittelyversion 4.x.x mukaisissa järjestelmissä

Kun HL7-määrittelyversio 5.x.x otetaan käyttöön, on seuraavat käsittelysäännöt huomioitava luvun 4 mukaisten yleisten eteenpäin yhteensopivuuden vaatimusten lisäksi HL7-määrittelyversion 4.x.x mukaisissa järjestelmässä lääkemääräyksiä käsiteltäessä.

#### 3.2.1 Lääkemääräyksen tilatietojen muutoksia

HL7-määrittelyversion 5.x.x myötä tulee lääkemääräykselle uusia voimassaolotiloja (koskee kaikkia lääkemääräyksiä, joilla on käytössä olevan lääkkeen tunnisteet), joiden mukaan myös HL7-määrittelyversion 4.x.x mukaisen järjestelmän tulee rajoittaa reseptiin kohdistettavia toimenpiteitä:

- päättynyt
  - käytössä olevan lääkkeen jatkumoon on kirjoitettu uusi lääkemääräys, jolloin edellisen lääkemääräyksen tila on muuttunut päättyneeksi
  - HL7-määrittelyversion 4.x.x mukaisella järjestelmällä lääkemääräykseen ei saa kohdistaa mitään toimenpiteitä
- lopetettu
  - lääkemääräyksen mukainen käytössä oleva lääke on lopetettu lopettamismerkinnällä
  - HL7-määrittelyversion 4.x.x mukaisella järjestelmällä lääkemääräykseen ei saa kohdistaa mitään toimenpiteitä

HL7-määrittelyversion 5.x.x myötä myös lääkemääräyksen toimitustilan käsittely muuttuu niin, että lääkemääräyksen mitätöinti ei enää näy toimitustilassa. Tieto mitätöinnistä palautetaan jatkossa ainoastaan voimassaolotilan arvona mitätöity. Toimitustiloja ei tulla päivittämään takautuvasti lääkemääräyksille.

Yllä oleva on poikkeus tällä hetkellä tuotannossa olevassa Lääkemääräyksen\_CDAR2 -määrittelyssä (s. 65) olevaa kohtaan:

"Reseptikeskus mitätöi lääkemääräykset vanhentumisen ja potilaan kuoleman vuoksi. Mitätöinti tapahtuu eräajolla, jolloin mitätöinnistä ei synny mitätöintiasiakirjaa. Mitätöinnissä lääkemääräyksen dispenseStatus päivitetään arvoon 4 = Mitätöity ja mitätöinnin tyyppi arvoon 4 = Lääkemääräys vanhentunut tai 5 = Potilas kuollut. Potilaan kuoleman vuoksi mitätöityjä lääkemääräyksiä ei palauteta Reseptikeskuksesta potilastietojärjestelmän hakiessa tietoja."

4.4.202527.2.2026

Huomioikaa tämä järjestelmissänne, että lääkemääräyksen voimassaolotilaa (activeStatus) ei pidä enää katsoa toimitustila (dispenseStatus) kentästä. Molemmat kentät palautuvat yksilöintitietojen RCMR\_IN000029FI01 palautuksessa. Tunnisteettomien (ilman käytössä olevan lääkkeen tunnisteita) vanhentumisen eräajo toimii kuten nykyäänkin eli dispenseStatus päivittyy tilaan mitätöity, mutta näilläkin lääkemääräyksillä activeStatus päivitetään tilaan vanhentunut.

### 3.2.2 Lääkemääräyksen uusiminen

Jos lääkemääräyksen voimassaolotila on päättynyt tai lopetettu, sitä ei saa uusia, eikä siihen saa kohdistaa uusimispyyntöjä.

Lääkemääräyksen voi jatkossa uusia vaikka toimitustila olisi toimittamaton tai se olisi määrätty yli 16 kk tai yli 28 kk aiemmin. Kun HL7-määrittelyversio 5.x.x on otettu käyttöön Reseptikeskuksessa, HL7-määrittelyversion 4.x.x mukaisen järjestelmän tulee mahdollistaa toimittamattomaan tai yli 16 kk tai yli 28 kk vanhaan v4.x.x tai uudempaan lääkemääräykseen kohdistuvan uusimispyynnön vastaanotto ja käsittely sekä v4.x.x tai uudemman lääkemääräyksen uusiminen tämän uusimispyynnön perusteella.

HL7-määrittelyversion 4.x.x mukaisessa järjestelmässä ei edelleenkään tarvitse lähettää uusimispyyntöä toimittamattomaan v4.x.x tai uudempaan lääkemääräykseen tai yli 16 kk tai yli 28 kk vanhaan v4.x.x tai uudempaan lääkemääräykseen.

Alun perin HL7-määrittelyversiossa 4.x.x on ollut vaatimuksena laittaa aina jatkumon osatunnisteeksi 1. HL7-määrittelyversion 5.x.x mukaisessa lääkemääräyksessä osajatkumon tunniste voi olla muu kuin 1. Kun lääkemääräyksen uusiminen tehdään HL7-määrittelyversion 4.x.x mukaisella järjestelmällä, uusimisessa käytössä olevan lääkkeen tunniste ja lääkejatkumon osatunniste eivät saa muuttua, vaikka lääkejatkumon osatunniste olisi muu kuin 1.

Mikäli uusittavaan lääkemääräykseen liittyy tulevaisuuteen ajoittuva lopettamismerkintä, josta lopetuspäivä ja lopetuksen syy palautuvat järjestelmälle uusina lääkemääräyksen metatietoina, tulee järjestelmän ennen uusimista huomauttaa käyttäjälle tulevan lopettamisen ajankohdasta ja lopettamismerkinnän poistumisesta uusinnassa. Järjestelmä



4.4.202527.2.2026

kehottaa myös huomioimaan lopettaminen lääkemääräyksen voimassaoloajassa. Esim.  
"Suunniteltu lääkkeen lopetus 1.1.2024 poistuu uusimisen yhteydessä. Huomioi  
lääkemääräyksen voimassaoloajassa."

Jos uusittavalta lääkemääräykseltä löytyy käytössä olevan lääkkeen tunnistetunnus ja  
lääkejatkumon osatunnistetunnus ja uusi lääkemääräys kohdistuu samaan jatkumoon, yhdistyvät  
lääkemääräykset uusimisen yhteydessä ketjuksi. Reseptikeskus muuttaa käytössä olevan  
lääkkeen ja lääkejatkumon osatunnistetun avulla uusimispyynnön hyväksytyksi. Jos  
lääkemääräyksellä ei ole käytössä olevan lääkkeen tunnistetta ja lääkejatkumon  
osatunnistetta ja uusi lääkemääräys ei kohdistu samaan jatkumoon, tapahtuu  
uusimispyynnön hyväksyntä edelleen lääkemääräykseltä löytyvän viittauksen avulla.

Mitätöityyn lääkemääräykseen tehtyä uusimispyyntöä ei voi käsitellä enää Reseptikeskuksen  
käyttöönoton jälkeen (029/20276). V5.x.x. versiosta poistuu ptj-vaatimus 10.20 "Mitätöityyn  
lääkemääräykseen kohdistuvaa uusimispyyntöä ei voi hyväksyä eikä palauttaa, mutta sen  
voi hylätä".

V5.x.x. version vaatimus 8.63. "Lääkemääräykseen kohdistuvaa uusimispyyntöä ei voi  
käsitellä, jos:

- o lääkemääräys on lukittu (lukitus on purettava ennen käsittelyä)
- o lääkemääräyksen voimassaolotila on lopetettu tai mitätöity

### 3.2.3 Lääkkeen lopettaminen

Lääkkeen lopettamismerkintä tulee käyttöön HL7-määrittelyversiossa 5.x.x. Määrittelyversion  
4.x.x mukaisen järjestelmän tulee pystyä käsittelemään lopettamismerkinnän tuottama  
voimassaolotila lopetettu sekä näyttämään lopetuspäivä ja lopetuksen syy, jotka palautuvat  
myös version 4.x.x mukaisissa reseptikeskushauissa uusina metatietoina.

Lääkemääräykseen voi liittyä lopetuspäivä tulevaisuudessa ja lopetuksen syy, vaikka  
lääkemääräyksen voimassaolotila ei olisikaan lopetettu.

HL7-määrittelyversion 4.x.x mukaisella järjestelmällä lääkemääräys edelleen mitätöidään  
hoidollisella syyllä, jos hoitotilanne edellyttää lääkkeen käytön lopettamista.

HL7-määrittelyversion 4.x.x mukaisella järjestelmällä ei käsitellä tai lisätä  
lopettamismerkintöjä eikä niitä voida poistaa lopettamismerkinnän mitätöinnillä.

4.4.202527.2.2026

Lopettamismerkinnän voimassaolo kuitenkin päättyy aina, jos HL7-määrittelyversion 4.x.x mukaisella järjestelmällä uusitaan lääkemääräys, jonka lääkejatkumoon lopettamismerkintä liittyy. Lopettamismerkintä poistuu myös, jos lääkemääräys mitätöidään potilaan aiheuttaman virheen vuoksi. Järjestelmän tulee huomauttaa käyttäjälle, mikäli lääkemääräykseen liittyy lopetustietoja (ks. luvut 3.2.2 Lääkemääräyksen uusiminen ja 3.2.6 Lääkemääräyksen mitätöinti).

Lääkkeen lopettamismerkinnän automaattisista tilanmuutoksista on kuvattu dokumentin [Liite 4 Automaattiset tilanmuutokset](#) lopussa.

### 3.2.4 Lääkemääräyksen korjaus

HL7-määrittelyversion 4.x.x mukaisella järjestelmällä ei saa korjata v5.x.x mukaista lääkemääräystä eikä lääkemääräystä, jonka voimassaolotila on päättynyt tai lopetettu.

### 3.2.5 Lääkemääräyksen mitätöinti

HL7-määrittelyversion 4.x.x mukaisella järjestelmällä ei saa mitätöidä lääkemääräystä, jonka voimassaolotila on päättynyt tai lopetettu.

Lääkemääräyksen mitätöinnin tyyppi (koodisto 1.2.246.537.5.40103.2006) voi HL7-määrittelyversion 4.x.x mukaisessa järjestelmässä olla 30.9.2027 asti 1: hoidollinen syy, 2: tekninen syy tai 3: potilaan aiheuttama virhe. HL7-määrittelyversion 5.x.x mukaisen järjestelmän tekemien mitätöintien vastaavat tyypit ovat:

| V4.xx mitätöinnin tyyppi | V5.x.x mitätöinnin tyyppi                                           |
|--------------------------|---------------------------------------------------------------------|
| 1: hoidollinen syy       | 1: hoidollinen syy                                                  |
| 2: tekninen syy          | 8: lääkemääräys väärälle potilaalle<br>9: virheellinen lääkemääräys |

4.4.202527.2.2026

|                              |                                         |
|------------------------------|-----------------------------------------|
| 3: potilaan aiheuttama virhe | 6: potilaan antamat virheelliset tiedot |
|                              | 7: pakottamalla laadittu                |

HL7-määrittelyversion 4.x.x mukaisen järjestelmän tulee tunnistaa V5.x.x mitätöinnin tyypit ja toimia niiden mukaan. Siirtymäaikana on mahdollista käyttää määrittelyversiolla V5.x.x tehtävissä mitätöinneissä sekä määrittelyversion 4.x.x että 5.x.x mitätöinnin tyyppikoodeja koodin voimassaoloajan mukaisesti.

Järjestelmän tulee huomauttaa teknisestä syystä tai potilaan aiheuttaman virheen vuoksi tehtävän mitätöinnin yhteydessä käyttäjälle, että mahdollinen aiempi lääkemääräys palaa mitätöinnin jälkeen voimaan ja lääkitystiedot on tarpeen hakea uudestaan Reseptikeskuksesta. Esim. "Lääkemääräyksen mitätöinti voi palauttaa lääkityksen edellisen lääkemääräyksen voimaan. Hae lääkitystiedot Reseptikeskuksesta uudelleen". Kun lääkemääräyksessä ei ole käytössä olevan lääkkeen ja lääkejatkumon tunnisteita, huomautusta ei tarvita.

Hoidollisesta syystä tehtävän mitätöinnin yhteydessä aiempi lääkemääräys ei palaa voimaan ja käytössä olevan lääkkeen jatkumo päättyy lääkemääräyksen mitätöintiin (ks. luku 3.2.3 Lääkkeen lopettaminen), eikä vastaavaa huomautusta tarvita.

Kun mitätöinti tehdään potilaasta johtuvista syistä (tyypit 3, 6, 7) ja lääkemääräykseen liittyy metatietona palautettu tieto tulevasta lopettamisesta, tulee järjestelmän ennen mitätöintiä huomauttaa käyttäjälle suunnitellun lopetuksen poistumisesta lääkemääräyksen mitätöinnin yhteydessä. Esim. "Suunniteltu lopetus 1.1.2024 häviää mitätöinnissä.". Teknisellä syillä mitätöitäessä (tyypit 2, 8, 9) lääkkeen lopettamismerkintä ei poistu lääkkeeltä.

Kun versiolla 4.x.x mitätöidään version 5.x.x asiakirjaa, mitätöinnin syyksi hyväksytään sekä koodiston (THL - Lääkemuutoksen syy 1.2.246.537.6.600.2013) mukainen arvo tai vapaa teksti eli on järjestelmän oma valinta kummalla tavalla tieto tuotetaan.

4.4.202527.2.2026

### ~~3.2.6~~ Rakenteisen annostuksen antoreitin puolisuus

~~V5.x.x versioon tulee rakenteiseen annostukseen antoreitin puolisuus tieto (lääkkeenantoreitin ja -tavan lisätieto), puolisuus on vapaaehtoinen tieto. Versiota 4 tukevan järjestelmän uusiessa sellaista V5.x.x lääkemääräystä, jossa puolisuus-tieto on annettu, tulisi uusittavan lääkemääräyspohjan annostus tarjota vapaamuotoisena.~~

## 3.3 Rakenteinen annostus

### 3.3.1 Rakenteisen annostuksen antoreitin puolisuus

V5.x.x versioon tulee rakenteiseen annostukseen antoreitin puolisuus tieto (lääkkeenantoreitin ja -tavan lisätieto), puolisuus on vapaaehtoinen tieto. Versiota 4 tukevan järjestelmän uusiessa sellaista V5.x.x lääkemääräystä, jossa puolisuus-tieto on annettu, tulisi uusittavan lääkemääräyspohjan annostus tarjota vapaamuotoisena.

### 3.3.2 Rakenteisen annostuksen annostusohje

Annostusohjeelle voi tuoda jo v4.x.x. versiolla lääkkeenantoreitin "suun kautta", esim. "Maanantaisin 50 ug klo 8.00, keskiviikkoisin 100 ug klo 8.00, perjantaisin 50 ug klo 8.30 ja tarvittaessa suununtaisin 50 ug klo 8.30 suun kautta. Otetaan tyhjään vatsaan".

## 3.3.3.4 Tulostemuutokset

HL7-määrittelyversiossa 5.x.x lääkemääräysten tulosteet muutetaan haettavaksi FHIR-rajapinnalla. HL7-määrittelyversion 4.x.x mukaisissa järjestelmissä toteutuksen tekniikkaa ei muuteta vaan vanhoja HL7 v3 -rajapintoja ylläpidetään siirtymäajan 30.9.2027 asti.

### 3.3.13.4.1 Yhteenveto

Ei muutoksia.

### 3.3.23.4.2 Potilasohje

Ei muutoksia.

### 3.3.33.4.3 Jäljennös ulkomaan matkaa varten

Ei muutoksia

4.4.202527.2.2026

#### 3.3.43.4.4 Lääkemääräys ulkomailla ostoa varten

Ei muutoksia

#### 3.3.53.4.5 Kirjallinen ja puhelinlääkemääräys

Ei muutoksia.

### 3.43.5 Lääkemääräysten kiellot

Kun kansalainen on tehnyt lääkemääräysten tai käytössä olevan lääkkeen kiellon HL7-määrittelyversion 5.x.x mukaisella järjestelmällä tai OmaKannassa, tallennetaan kieltolomake uudella 5.x.x kieltolomakeversiolla. Kun 5.x.x mukainen kieltolomake on tallennettu, ei määrittelyversion 4.x.x mukainen järjestelmä pysty enää lisäämään tai poistamaan kieltoja. Niin kauan kuin kansalaisen uusin kieltolomakeversio on 4.x.x mukainen kieltolomake, voi määrittelyversion 4.x.x mukaisella järjestelmällä käsitellä ja kirjata kieltoja lääkemääräyskohtaisesti riippumatta lääkemääräyksen versiosta.

HL7-määrittelyversion 4.x.x mukainen järjestelmä hakee lääkemääräysten kieltolomakeen Tahdonilmaisupalvelun nykyisestä rajapinnasta. Rajapinta palauttaa viimeisimmän kieltolomakkeen, vaikka se olisi tehty versiolla 5.x.x. Jos palautuva kieltolomake on 5.x.x mukainen, ei määrittelyversion 4.x.x järjestelmä pysty enää muuttamaan kieltotietoja. Tahdonilmaisupalvelu palauttaa virheen, jos kansalaisen viimeisin kieltolomakeversio on uudempi kuin se mitä yritetään tallentaa. Toiminnallisuus on samanlainen kuin potilastietovarannon vanhan ja uuden kieltolomakkeen käsittelyssä. Järjestelmän tulee antaa käyttäjälle ohje ohjata potilas tekemään kieltojen muutokset OmaKannassa tai siinä terveydenhuollon yksikössä, jossa kieltoja on viimeksi käsitelty.

### 3.53.6 FHIR Yksilöintitietojen rajapinta

HL7-määrittelyversion 4.x.x mukaisissa järjestelmissä tulee huomioida, että rajapinnassa palautuu uusina tietoina lääkkeen lopetuspäivä ja lääkkeen lopetuksen syy. Jos Määrätyn määrän esittämistapa = 9 (ei toimitettavaa määrää), silloin palautuu ainoastaan Määrätyn määrän esittämistapa tieto, toimitustila = 1 ja muita lääkkeen toimitettavaan määrään liittyviä tietoja ei palaudu.

4.4.202527.2.2026

FHIR yksilöintitietojen rajapinnassa palautuvat uudet kaksi lääkemääräyksen voimassaolotilaa (päättynyt, lopetettu) tulee myös huomioida, että jatkossa "stopped" tarkoittaa "lopetettu" -tilaista, ei enää "vanhentunut" -tilaista ja "completed" tarkoittaa "vanhentunut" -tilaista. FHIR yksilöintitietojen tuotannossa oleva versio on 1.0.0. Asiakastestiympäristössä on versio 1.2.0, joka on 1.1.0 version päällä. Vanhan version muutokset löytyvät profiilin History osiosta, mikäli siihen on tarvetta.

MetaDataMedicationRequest profiilissa on kerrottu tämä uusi versio 1.2.0. Tuotannossa olevalla versiolla on palautunut kolme lääkemääräyksen voimassaolotilaa, ja 1.2.0 version myötä on viisi tilaa: voimassa, mitätöity, vanhentunut, päättynyt ja lopetettu, huomioidaan myös, että "stopped" tarkoittaa "lopetettu" -tilaista, ei enää "vanhentunut" -tilaista ja "completed" tarkoittaa "vanhentunut" -tilaista.

MetaDataMedicationRequest resurssin palautukseen on lisätty myös meta elementin profile-tieto, jossa palautuu MetaDataMedicationRequest profiilin url ja siihen on liitetty myös tämä uusi versiotieto, jossa lopussa tuo versionumero lisäksi, tätä on lisäksi kuvattu implementointioppaan esimerkissä 10.

Jos url ei palaudu, niin kyse on nykyisistä voimassaolotiedoista (kolme) ja urlin palautuessa, tulee käyttää uuden mukaisia voimassaolotietoja (viisi). Rajapinnassa palautuvat myös lääkemääräykset, jotka on mitätöity tyypeillä 6 ja 7.

Rakenteiseen annostukseen liittyvä puolisuuus tiedon (lääkkeenantoreitin ja -tavan lisätieto) tietorakenne lisätty palautettaviin tietoihin. Tästä ja muista muutoksista on kerrottu tarkemmin [FHIR yksilöintitietojen implementointioppaassa](#).

~~4.4.2025~~27.2.2026

## 4 Dokumenttityyppikohtaiset yleiset linjaukset

Seuraavilla sivuilla olevassa taulukossa on kuvattu dokumenttityyppikohtaisesti yleinen linjaus sähköisen reseptin osalta. Nämä linjaukset ovat ensisijaisia ja luku 3 täydentää niitä versiokohtaisilla lisävaatimuksilla.

Dokumenttityyppien 2 Lääkemääräyksen mitätöinti, 5 Lukituksen purku ja 9 Uusimispyynnön vastaus tekstejä on tarkennettu aiemmasta määrittelypaketin version 4.x.x käyttöönottoa koskevasta vastaavasta dokumentista. Asiallinen sisältö ei ole muuttunut. Lopettamismerkintää koskevat interaktiot (dokumenttityypit 23 ja 24) on lisätty.

~~4.4.2025~~27.2.2026

| Dokumenttityyppi ja interaktio                                                                           | Versio ja setld headerissa                                                        | Asiakirjassa käytettävä määrittelyversio                                                                                              | Taaksepäin yhteensopivuus                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Eteenpäin yhteensopivuus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1 – Lääkemääräys<br>RCMR_IN000002FI01                                                                    | Versionumero on 1.<br>Setld on uusi eli sama kuin id.                             | Uusin järjestelmän tukema määrittelyversio                                                                                            | -                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | -                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 1 - Lääkemääräys (uusimisen perusteella)<br>RCMR_IN000002FI01<br>Original Document with Content          | Versionumero on 1.<br>Setld on uusi eli sama kuin id.                             | Uusin järjestelmän tukema määrittelyversio                                                                                            | Lääkemääräykset laaditaan aina käyttämällä uusinta järjestelmän tukemaa määrittelyversiota, vaikka uusittava lääkemääräys olisi tehty vanhemmalla määrittelyversiolla. Lääkemääräyksen tietosisältö tulee uusimistilanteessa päivittää niin, että sen sisältö vastaa uusinta järjestelmän tukemaa määrittelyversiota. | Lääkemääräykset laaditaan aina käyttämällä uusinta järjestelmän tukemaa määrittelyversiota, vaikka uusittava lääkemääräys olisi tehty uudemmalla määrittelyversiolla kuin mitä järjestelmä tukee. Niiden tietojärjestelmien, joissa uudet määrittelyversiot otetaan käyttöön vaiheittain, tulee olla todennetusti eteenpäin yhteensopivia niin, että ne pystyvät uusimaan uuden määrittelyversion mukaisia lääkemääräyksiä. Määrittelyversion versioiksi ilmoitetaan tällöin se versionumero, jota tietojärjestelmä tukee. |
| 2 – Lääkemääräyksen mitätöinti<br>RCMR_IN000123FI01<br>Prescription Document Repudiation From Originator | Versionumero kasvaa yhdellä. Setld on sama kuin mitätöitävässä lääkemääräyksessä. | Mitätöinnissä käytetään joko samaa määrittelyversiota kuin toimenpiteen kohteena olevassa asiakirjassa, tai toimenpiteen tekohetkellä | Uutta määrittelyversiota tukevien tietojärjestelmien tulee osata mitätöidä myös vanhaa määrittelyversiota noudattavia lääkemääräyksiä*.                                                                                                                                                                               | Lääkemääräys voidaan mitätöidä käytettävissä olevalla järjestelmäversiolla. Jos mitätöitävä asiakirja on tehty uudemmalla versiolla kuin järjestelmän tukema                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |



~~4.4.2025~~27.2.2026

|                                                                                             |                                                                                   |                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                             |                                                                                   | voimassa olevaa määritysversiota. Mitätöinnissä ei saa käyttää vanhempaa määrittelyversiota kuin mitä toimenpiteen kohteena olevassa asiakirjassa on.               |                                                                                                                                   | määrittelyversio, mitätöinnissä tulee kuitenkin säilyttää uudemman määrittelyversion tietosisällöt, joita järjestelmäversio ei muutoin tue. Määrityksen versioksi ilmoitetaan tällöin sama versionumero kuin Kantapalveluista haetussa mitätöitävässä asiakirjassa.                                                                                                   |
| 3 - Lääkemääräyksen korjaus<br>RCMR_IN000016FI01<br>Document<br>Replacement with<br>Content | Versionumero kasvaa yhdellä. SetId on sama kuin korjattavassa lääkemääräyksessä . | Korjauksessa käytetään joko samaa määritysversiota kuin toimenpiteen kohteena olevassa asiakirjassa tai toimenpiteen tekohetkellä voimassa olevaa määritysversiota. | Uutta määritysversiota tukevien tietojärjestelmien tulee osata korjata myös vanhaa määritysversiota noudattavia lääkemääräyksiä*. | Tietojärjestelmät eivät saa korjata lääkemääräyksiä, jotka on tuotettu uudemmallalla määrittelyversiolla kuin mitä tietojärjestelmä tukee. Korjaus tulee estää ohjelmallisesti. Mikäli hoitotilanne edellyttää lääkemääräyksen korjaamista, vanha lääkemääräys mitätöidään ja laaditaan uusi lääkemääräys, joka noudattaa tietojärjestelmän tukemaa määritysversiota. |
| 4 – Lukitus<br>RCMR_IN000008FI01<br>Document Addendum<br>with Content                       | Versionumero on 1. SetId on uusi eli sama kuin id.                                | Uusin järjestelmän tukema määrittelyversio                                                                                                                          |                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 5 - Lukituksen purku<br>RCMR_IN000616FI01<br>Prescription Lock                              | Versionumero kasvaa yhdellä. SetId on sama                                        | Lukituksen purussa käytetään joko samaa määritysversiota kuin                                                                                                       | Uutta määritysversiota tukevien tietojärjestelmien tulee osata purkaa myös                                                        | Tietojärjestelmä pitää osata purkaa uuden määrityksen mukaisia lukituksia. Määrityksen versioksi                                                                                                                                                                                                                                                                      |

~~4.4.2025~~27.2.2026

|                                                                                              |                                                                                        |                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                           |                                                                                                                                                     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Cancellation                                                                                 | kuin purettavassa lukitussanomassa.                                                    | toimenpiteen kohteena olevassa asiakirjassa (lukituksessa), tai toimenpiteen tekohetkellä voimassa olevaa määritysversiota.                                                             | vanhalla määritysversiolla tehtyjä lukituksia*.                                                                           | ilmoitetaan tällöin sama versionumero kuin Kantapalveluista haetussa asiakirjassa.                                                                  |
| 6 – Varaus<br>RCMR_IN000108FI01<br>Prescription Hold<br>Request                              | Versionumero on 1. SetId on uusi eli sama kuin id.                                     | Uusin järjestelmän tukema määrittelyversio                                                                                                                                              |                                                                                                                           |                                                                                                                                                     |
| 7 - Varauksen purku<br>RCMR_IN000416FI01<br>Prescription Hold<br>Cancel                      | Versionumero kasvaa yhdellä. SetId on sama kuin purettavassa varauksessa.              | Varauksen purussa käytetään joko samaa määritysversiota kuin toimenpiteen kohteena olevassa asiakirjassa (varauksessa), tai toimenpiteen tekohetkellä voimassa olevaa määritysversiota. | Uutta määritysversiota tukevien tietojärjestelmien tulee osata purkaa myös vanhalla määritysversiolla tehtyjä varauksia*. | Varauksen voi purkaa vain varauksen tehnyt apteekki, jolloin varaus ei voi olla tehty uudemmalla versiolla kuin varauksen purku.                    |
| 8 – Uusimispyyntö<br>RCMR_IN000302FI01<br>Rx Renewal Request<br>and Relay                    | Versionumero on 1. SetId on uusi eli sama kuin id.                                     | Uusin järjestelmän tukema määrittelyversio                                                                                                                                              |                                                                                                                           |                                                                                                                                                     |
| 9 - Uusimispyynnön vastaus (ei lähetetä, kun uusimispyyntö hyväksytään)<br>RCMR_IN000316FI01 | Versionumero kasvaa yhdellä. SetId on sama kuin uusimispyynnössä.<br><b>HUOM!</b> Uusi | Uusimispyynnön vastauksessa käytetään joko samaa määritysversiota kuin toimenpiteen kohteena                                                                                            | Uutta määritysversiota tukevien tietojärjestelmien tulee osata muodostaa vastauksia myös vanhalla                         | Tietojärjestelmä pitää osata käsitellä uuden määrityksen mukaisia uusimispyyntöjä. Määrityksen versioksi ilmoitetaan tällöin sama versionumero kuin |

~~4.4.2025~~27.2.2026

|                                                                                          |                                                                                           |                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                  |
|------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Prescription Renewal Request Response                                                    | lääkemääräys muodostuu kuten interaktiotyyppi ”1 – Lääkemääräys (uusimisen perusteella)”. | olevassa asiakirjassa (uusimispyynnössä), tai toimenpiteen tekohetkellä voimassa olevaa määritysversiota.                                                             | määritysversiolla tehtyihin uusimispyyntöihin*.                                                                                                                                       | Kanta-palveluista haetussa uusimispyynnössä.                                                                                                     |
| 10 – Toimitus RCMR_IN000202FI01 Original Dispense Document with Content                  | Versionumero on 1. SetId on uusi eli sama kuin id.                                        | Uusin järjestelmän tukema määrittelyversio                                                                                                                            | Toimitukset laaditaan aina käyttämällä uusinta järjestelmän tukemaa määrittelyversiota, vaikka lääkemääräys, johon toimitus kohdistuu, olisikin tehty vanhemmalla määrittelyversiolla | Apteekkijärjestelmien tulee tukea aina uusinta määritysversiota. Tarvetta eteenpäin yhteensopivuudelle ei tällöin synny.                         |
| 11 - Toimituksen mitätöinti RCMR_IN000223FI01 Dispense Document Repudiation with Content | Versionumero kasvaa yhdellä. SetId on sama kuin mitätöitävässä toimituksessa.             | Mitätöinnissä käytetään joko samaa määritysversiota kuin toimenpiteen kohteena olevassa asiakirjassa, tai toimenpiteen tekohetkellä voimassa olevaa määritysversiota. | Uutta määritysversiota tukevien tietojärjestelmien tulee osata mitätöidä myös vanhalla määritysversiolla tehtyjä toimituksia*.                                                        | Toimituksen voi mitätöidä vain toimituksen tehnyt apteekki, jolloin toimitus ei voi olla tehty uudemmalla versiolla kuin toimituksen mitätöinti. |
| 12 - Toimituksen korjaus RCMR_IN000216FI01 Dispense Document Replacement with Content    | Versionumero kasvaa yhdellä. SetId on sama kuin korjattavassa toimituksessa.              | Korjauksessa käytetään joko samaa määritysversiota kuin toimenpiteen kohteena olevassa asiakirjassa, tai toimenpiteen tekohetkellä voimassa olevaa määritysversiota.  | Uutta määritysversiota tukevien tietojärjestelmien tulee osata korjata myös vanhaa määritysversiota noudattavia lääketoimituksia*.                                                    | Toimituksen voi korjata vain toimituksen tehnyt apteekki, jolloin toimitus ei voi olla tehty uudemmalla versiolla kuin toimituksen korjaus.      |

~~4.4.2025~~27.2.2026

|                                                                                                                   |                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                               |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 16 – Annosjakelu<br>RCMR_IN000208FI01<br>Prescription Portioned<br>Fulfillment Delivery<br>Request                | Versionumero on 1.<br>SetId on uusi eli sama<br>kuin id.                                        | Uusin järjestelmän tukema<br>määrittelyversio                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                               |
| 17 - Annosjakelun<br>purku<br>RCMR_IN000716FI01<br>Prescription Portioned<br>Fulfillment Delivery<br>Cancellation | Versionumero kasvaa<br>yhdellä. SetId on sama<br>kuin purettavassa<br>annosjakelusanom<br>assa. | Annosjakeluvarauksen<br>purussa käytetään joko<br>samaa määrittelyversiota<br>kuin toimenpiteen kohteena<br>olevassa asiakirjassa, tai<br>toimenpiteen tekohetkellä<br>voimassa olevaa<br>määrittelyversiota. | Uutta määrittelyversiota<br>tukevien tietojärjestelmien<br>tulee osata purkaa myös<br>vanhalla määrittelyversiolla<br>tehtyjä annosjakeluvarauksia*. | Annosjakeluvarauksen voi purkaa<br>vain varauksen tehnyt apteekki,<br>jolloin annosjakeluvaraus ei voi<br>olla tehty uudemmalla versiolla<br>kuin annosjakeluvarauksen purku. |
| 18 -<br>Toimitusvarauksen<br>purku<br>Prescription Fulfillment<br>Reservation Cancel<br>(RCMR_IN000516FI0<br>1)   | Versionumero on 1.<br>SetId on uusi eli sama<br>kuin id.                                        | Uusin järjestelmän tukema<br>määrittelyversio                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                               |
| 23 Lääkkeen<br>lopettamismerkintä<br>RCMR_IN000303FI01<br>Document Medicine<br>End Marking                        | Versionumero on 1.<br>SetId on uusi eli sama<br>kuin id.                                        | Uusin järjestelmän tukema<br>määrittelyversio                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                               |
| 24 Lääkkeen<br>lopettamismerkinnän                                                                                | Versionumero kasvaa<br>yhdellä. SetId on sama<br>kuin mitätöitävässä<br>lopettamismerkinnässä.  | Uusin järjestelmän tukema<br>määrittelyversio                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                               |

~~4.4.2025~~ 27.2.2026

|                                 |  |  |  |  |
|---------------------------------|--|--|--|--|
| mitätöinti<br>RCMR_IN000323FI01 |  |  |  |  |
|---------------------------------|--|--|--|--|

\* Vaatimuksen poistumisajat on ilmoitettu kappaleen 2 linjauksen tarkennus sähköisen reseptin osalta olevassa taulukossa